



# **Tatabányai Árpád Gimnázium**

---

**Az osztályozó vizsga követelményei**

**HT4-2020**

**Négy évfolyamos gimnázium**

**Vizuális kultúra**

## 9. osztály

### FŐ TÉMAKÖRÖK A 9. ÉVFOLYAMON

1. Korszak, stílus, műfaj
2. Kortárs művészeti jelenségek
3. Vizuális közlés, a reklám hatásmechanizmusa
4. Digitális képalkotás, közösségi média
5. Design, divat, identitás
6. Környezet és fenntarthatóság, környezettudatosság

### ÁTFOGÓ CÉLKÉNT KITŰZÖTT, VALAMINT A FEJLESZTÉSI TERÜLETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ TANULÁSI EREDMÉNYEK (ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK) A 9–10. ÉVFOLYAMON

*A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:*

1. feladatmegoldás közben kísérletezik, különböző megoldási utakat keres, és törekszik az egyéni megoldás igényes kivitelezésére;
2. eszköz- és anyaghasználat során adekvát döntést hoz;
3. feladatmegoldásai során a felhasználás érdekében hatékonyan szelektálja a korábban szerzett ismereteket;
4. feladatmegoldásai során saját ötleteit és eredményeit bátran bemutatja;
5. példák alapján érti a művészet kultúráközvetítő szerepét;
6. példák alapján művészettörténeti korszakokat, stílusokat felismer és egymáshoz képest időben viszonylagos pontossággal elhelyez a barokk korig.
7. ismeri néhány példáját a digitális képalkotás közösségi médiában használt lehetőségeinek;
8. felismeri a designgondolkodás sajátosságait az őt körülvevő tárgy- és környezetkultúra produktumaiban;
9. önálló véleményt alkot, és azt meggyőzően indokolja;

### MEGFIGYELÉS, VIZUÁLIS EMLÉKEZET

#### ÖNÁLLÓ FELADATMEGOLDÁSOKBAN A VIZUÁLIS MEGFIGYELÉS ÉS MEGISMERÉS ADEKVÁT HASZNÁLATA

1. alkotó és befogadó tevékenységei során érti, és komplex módon használja a vizuális nyelv eszközeit.

#### FELADATMEGOLDÁS SORÁN VIZUÁLIS INFORMÁCIÓK FELIDÉZÉSE ÉS KÖVETKEZETES ÖSSZEGYŰJTÉSE A MEGOLDÁS ÉRDEKÉBEN

1. a vizuális megjelenések mintáinak önálló megfigyelése és felismerése által konstrukciókat alkot, e megfigyelések szempontjainak összekapcsolásával definiál és következtet,
2. adott feladatmegoldás érdekében meglévő vizuális ismeretei között megfelelően szelektál, a további szakszerű információszerezés érdekében adekvátan keres;
3. az alkotótevékenység során szerzett tapasztalatait önálló feladatmegoldás során beépíti, és az eredményes feladatmegoldás érdekében szükség szerint továbbfejleszti.

### BELSŐ KÉPALKOTÁS, KÉPZETEK

#### FELADATMEGOLDÁS SORÁN A BELSŐ KÉPALKOTÁS LEHETŐSÉGÉNEK SZABAD FELHASZNÁLÁSA ÉS HITELES MAGYARÁZATA

1. alkotó feladatmegoldásai során az elraktározott, illetve a folyamatosan újraalkotott belső képeit, képzeteket szabadon párosítja a felkínált tartalmi elemek és látványok újrafogalmazásakor;
2. új ötleteket is felhasznál képek, tárgyak, terek megjelenítésének, átalakításának, rekonstruálásának megvalósításánál síkbeli, térbeli és időbeli produktumok létrehozása esetében.

## **VIZUÁLIS ELEMZÉS, VIZUÁLIS ÉRTELMEZÉS**

### **VIZUÁLIS TAPASZTALATOK ÉS TUDÁS EREDMÉNYEINEK FELHASZNÁLÁSA KÜLÖNBÖZŐ ELEMZÉSI HELYZETEKBE BONYOLULTABB KÖVETKEZTETÉSEK ÖNÁLLÓ MEGFOGALMAZÁSÁVAL**

1. a vizuális megjelenések elemzése és értelmezése során a befogadó és az alkotó szerepkört egyaránt megismerve reflexióit szemléletesen fogalmazza meg szövegesen és képmegjelenítéssel is;
2. a művészi hatás megértése és magyarázata érdekében összehasonlít, és következtetéseket fogalmaz meg a különböző művészeti ágak kifejezési formáival kapcsolatban.

### **VIZUÁLIS MEGJELENÉSEK, KÉPEK, MOZGÓKÉPEK ADOTT SZEMPONT SZERINTI ÉRTELMEZÉSE, ÖSSZEHASONLÍTÁSA, KÖVETKEZTETÉSEK MEGFOGALMAZÁSA AZ ÖSSZEFÜGGÉSEK HANGSÚLYOZÁSÁVAL**

1. megfelelő érvekkel alátámasztva, mérlegelő szemlélettel viszonyul az őt körülvevő kulturális környezet vizuális értelmezéseinek mediális csatornáihoz
2. különböző mediális produktumokat vizuális jelrendszer, kommunikációs szándék és hatáskeltés szempontjából elemez, összehasonlít.

### **KULTÚRÁK, MŰVÉSZETTÖRTÉNETI KOROK ÉS STÍLUSOK LEGFONTOSABB JELLEMZŐINEK ÉS ÖSSZEFÜGGÉSEINEK ÉRTELMEZÉSE ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA**

1. érti és megkülönbözteti a klasszikus és a modern művészet kultúrtörténeti összetevőit, közlésformáinak azonosságait és különbségeit;
2. adott vagy választott kortárs művészeti üzenetet személyes viszonyulás alapján, a társadalmi reflexiók kiemelésével értelmez;
3. adott szempontok alapján érti és megkülönbözteti a történeti korok és a modern társadalmak tárgyi és épített környezetének legfontosabb jellemzőit, miközben értelmezi kulturális örökségünk jelentőségét is.

### **AZ ÉPÍTETT, TERVEZETT KÖRNYEZET ELEMZŐ VIZSGÁLATA**

1. személyes élményei alapján elemzi a tárgy- és környezetkultúra, valamint a fogyasztói szokások mindennapi életre gyakorolt hatásait és veszélyeit.

### **MEGJELÉNÍTÉS, ÁBRÁZOLÁS, KONSTRUÁLÁS**

#### **SAJÁT KONCEPCIÓNAK MEGFELELŐ TÉRALAKÍTÁS**

1. az adott vagy a választott célnak megfelelően környezetátalakítás érdekében környezetfelméréssel alátámasztva tervet készít, amelyet indokolni is tud.

### **ADOTT KONCEPCIÓ ÉRDEKÉBEN TÉRBELI ÉS IDŐBELI VÁLTOZÁSOK MOZGÓKÉPI MEGJELÉNÍTÉSE**

1. bemutatás, felhívás, történetmesélés céljából térbeli és időbeli folyamatokat, történéseket, cselekményeket különböző eszközök segítségével rögzít.

### **SZEMÉLYES TÉMÁK, GONDOLATOK VIZUÁLIS MEGJELÉNÍTÉSE KIFEJEZÉSI SZÁNDÉKNAK MEGFELELŐ VIZUÁLIS ESZKÖZÖKKEL**

1. látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;
2. vizuális megjelenítés során használja a kiemelés, figyelemirányítás, egyensúlyteremtés vizuális eszközeit.

### **DIREKT, CÉLZOTT VIZUÁLIS KÖZLÉS**

#### **CÉLZOTTAN KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉKÚ VIZUÁLIS KÖZLÉSEK ÉRTELMEZÉSE, ELEMZÉSE, MEGVITATÁSA**

1. egyszerű tájékoztató, magyarázó rajzok, ábrák, jelek, szimbólumok tervezése érdekében önállóan információt gyűjt;
2. célzottan vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket értelmez és tervez a kommunikációs szándék és a hatáskeltés szempontjait kiemelve.

## **ADOTT CÉL ÉRDEKÉBEN VIZUÁLIS KOMMUNIKÁCIÓS MEGJELÉNÉS LÉTREHOZÁSA TÖBBFÉLE, ADEKVÁT TECHNIKÁVAL**

1. a helyzetek, történetek ábrázolása, dokumentálása során felhasználja a kép és szöveg, a kép és hang viszonyában rejlő lehetőségeket;
2. adott témát, időbeli, térbeli folyamatokat, történéseket közvetít újabb médiumok képírási formáinak segítségével ;
3. nem vizuális információkat (pl. számszerű adat, absztrakt fogalom) különböző célok (pl. tudományos, gazdasági, turisztikai) érdekében vizuális, képi üzenetté alakít.

## **KREATIVITÁS**

### **PROBLÉMAMEGOLDÁS ÉRDEKÉBEN RUGALMAS ÉS NYITOTT KÍSÉRLETEZÉS, TÖBBFÉLE MEGOLDÁS KERESÉSE**

1. adott téma vizuális feldolgozása érdekében problémákat vet fel, megoldási lehetőségeket talál, javasol, a probléma megoldása érdekében kísérletezik;
2. nem konvencionális feladatok kapcsán egyéni elképzeléseit, ötleteit rugalmasan alkalmazva megoldást talál.

A vizsga szóbeli részében a pedagógussal előre egyeztetett témában és módon készült, minimum 5 kreatív munka bemutatása és elemzése történik.

A vizsga írásbeli részében művészettörténeti ismereteiről ( a barokk korig) és egyéb a vizualitást érintő, fő témakörökhöz kapcsolódó tudásáról ad számot a tanuló.

## 10.osztály

### FŐ TÉMAKÖRÖK A 9. ÉVFOLYAMON

1. Korszak, stílus, műfaj
2. Kortárs művészeti jelenségek
3. Vizuális közlés, a reklám hatásmechanizmusa
4. Digitális képalkotás, közösségi média
5. Design, divat, identitás
6. Környezet és fenntarthatóság, környezettudatosság

### ÁTFOGÓ CÉLKÉNT KITŰZÖTT, VALAMINT A FEJLESZTÉSI TERÜLETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ TANULÁSI EREDMÉNYEK (ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK) A 9–10. ÉVFOLYAMON

*A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:*

1. feladatmegoldás közben kísérletezik, különböző megoldási utakat keres, és törekszik az egyéni megoldás igényes kivitelezésére;
2. eszköz- és anyaghasználat során adekvát döntést hoz;
3. feladatmegoldásai során a felhasználás érdekében hatékonyan szelektálja a korábban szerzett ismereteket;
4. feladatmegoldásai során saját ötleteit és eredményeit bátran bemutatja;
5. példák alapján érti a művészet kultúrák közvetítő szerepét;
6. példák alapján művészettörténeti korszakokat, stílusokat felismer és egymáshoz képest időben viszonylagos pontossággal elhelyez a XX századig.
7. érti és meg tudja magyarázni a célzott vizuális közlések hatásmechanizmusát;
8. ismeri néhány példáját a digitális képalkotás közösségi médiában használt lehetőségeinek;
9. felismeri a designgondolkodás sajátosságait az őt körülvevő tárgy- és környezetkultúra produktumaiban;
10. önálló véleményt alkot, és azt meggyőzően indokolja;

### MEGFIGYELÉS, VIZUÁLIS EMLÉKEZET

#### ÖNÁLLÓ FELADATMEGOLDÁSOKBAN A VIZUÁLIS MEGFIGYELÉS ÉS MEGISMERÉS ADEKVÁT HASZNÁLATA

1. a látható világ vizuális összefüggéseinek megfigyeléseit ok-okozati viszonyoknak megfelelően rendszerezi;
2. alkotó és befogadó tevékenységei során érti, és komplex módon használja a vizuális nyelv eszközeit.

#### FELADATMEGOLDÁS SORÁN VIZUÁLIS INFORMÁCIÓK FELIDÉZÉSE ÉS KÖVETKEZETES ÖSSZEGYŰJTÉSE A MEGOLDÁS ÉRDEKÉBEN

1. a vizuális megjelenések mintáinak önálló megfigyelése és felismerése által konstrukciókat alkot, e megfigyelések szempontjainak összekapcsolásával definiál és következtet,
2. adott feladatmegoldás érdekében meglévő vizuális ismeretei között megfelelően szelektál, a további szakszerű információszerezés érdekében adekvátan keres;
3. az alkotótevékenység során szerzett tapasztalatait önálló feladatmegoldás során beépíti, és az eredményes feladatmegoldás érdekében szükség szerint továbbfejleszti.

### BELSŐ KÉPALKOTÁS, KÉPZETEK

#### FELADATMEGOLDÁS SORÁN A BELSŐ KÉPALKOTÁS LEHETŐSÉGÉNEK SZABAD FELHASZNÁLÁSA ÉS HITELES MAGYARÁZATA

1. alkotó feladatmegoldásai során az elraktározott, illetve a folyamatosan újraalkotott belső képeit, képzeteket szabadon párosítja a felkínált tartalmi elemek és látványok újrafogalmazásakor, amelyet indokolni is tud;

2. új ötleteket is felhasznál képek, tárgyak, terek megjelenítésének, átalakításának, rekonstruálásának megvalósításánál síkbeli, térbeli és időbeli produktumok létrehozása esetében.

## **VIZUÁLIS ELEMZÉS, VIZUÁLIS ÉRTELMEZÉS**

### **VIZUÁLIS TAPASZTALATOK ÉS TUDÁS EREDMÉNYEINEK FELHASZNÁLÁSA KÜLÖNBÖZŐ ELEMZÉSI HELYZETEKBE BONYOLULTABB KÖVETKEZTETÉSEK ÖNÁLLÓ MEGFOGALMAZÁSÁVAL**

1. a vizuális megjelenések elemzése és értelmezése során a befogadó és az alkotó szerepkört egyaránt megismerve reflexióit szemléletesen és szakszerűen fogalmazza meg szóvegesen és képi megjelenítéssel is;
2. a művészi hatás megértése és magyarázata érdekében összehasonlít, és következtetéseket fogalmaz meg a különböző művészeti ágak kifejezési formáival kapcsolatban.

## **VIZUÁLIS ELEMZÉSI, ÉRTELMEZÉSI LEHETŐSÉGEK TANULÁSI CÉLNAK MEGFELELŐ FELHASZNÁLÁSA**

1. adott és választott vizuális művészeti témában önállóan gyűjtött képi és szóveges információk felhasználásával részletesebb helyzetfeltáró, elemző, összehasonlító projektmunkát végez.

## **VIZUÁLIS MEGJELENÉSEK, KÉPEK, MOZGÓKÉPEK ADOTT SZEMPONT SZERINTI ÉRTELMEZÉSE, ÖSSZEHASONLÍTÁSA, KÖVETKEZTETÉSEK MEGFOGALMAZÁSA AZ ÖSSZEFÜGGÉSEK HANGSÚLYOZÁSÁVAL**

1. megfelelő érvekkel alátámasztva, mérlegelő szemlélettel viszonyul az őt körülvevő kulturális környezet vizuális értelmezéseinek mediális csatornáihoz
2. különböző mediális produktumokat vizuális jelrendszer, kommunikációs szándék és hatáskeltés szempontjából elemez, összehasonlít.

## **KULTÚRÁK, MŰVÉSZETTÖRTÉNETI KOROK ÉS STÍLUSOK LEGFONTOSABB JELLEMZŐINEK ÉS ÖSSZEFÜGGÉSEINEK ÉRTELMEZÉSE ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA**

1. érti és megkülönbözteti a klasszikus és a modern művészet kultúrtörténeti összetevőit, közlésformáinak azonosságait és különbségeit;
2. adott vagy választott kortárs művészeti üzenetet személyes viszonyulás alapján, a társadalmi reflexiók kiemelésével értelmez;
3. adott szempontok alapján érti és megkülönbözteti a történeti korok és a modern társadalmak tárgyi és épített környezetének legfontosabb jellemzőit, miközben értelmezi kulturális örökségünk jelentőségét is.

## **AZ ÉPÍTETT, TERVEZETT KÖRNYEZET ELEMZŐ VIZSGÁLATA**

1. személyes élményei alapján elemzi a tárgy- és környezetkultúra, valamint a fogyasztói szokások mindennapi életre gyakorolt hatásait és veszélyeit.

## **MEGJELENÍTÉS, ÁBRÁZOLÁS, KONSTRUÁLÁS**

### **SAJÁT KONCEPCIÓNAK MEGFELELŐ TÉRALAKÍTÁS**

1. az adott vagy a választott célnak megfelelően környezetátalakítás érdekében környezetfelméréssel alátámasztva tervet készít, amelyet indokolni is tud.

## **ADOTT KONCEPCIÓ ÉRDEKÉBEN TÉRBELI ÉS IDŐBELI VÁLTOZÁSOK MOZGÓKÉPI MEGJELENÍTÉSE**

1. bemutatás, felhívás, történetmesélés céljából térbeli és időbeli folyamatokat, történéseket, cselekményeket különböző eszközök segítségével rögzít.

## **SZEMÉLYES TÉMÁK, GONDOLATOK VIZUÁLIS MEGJELENÍTÉSE KIFEJEZÉSI SZÁNDÉKNAK MEGFELELŐ VIZUÁLIS ESZKÖZÖKKEL**

1. látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;
2. vizuális megjelenítés során használja a kiemelés, figyelemirányítás, egyensúlyteremtés vizuális eszközeit.

## **DIREKT, CÉLZOTT VIZUÁLIS KÖZLÉS**

### **CÉLZOTTAN KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉKÚ VIZUÁLIS KÖZLÉSEK ÉRTELMEZÉSE, ELEMZÉSE,**

## **MEGVITATÁSA**

1. egyszerű tájékoztató, magyarázó rajzok, ábrák, jelek, szimbólumok tervezése érdekében önállóan információt gyűjt;
2. célzottan vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket értelmez és tervez a kommunikációs szándék és a hatáskeltés szempontjait kiemelve.

## **ADOTT CÉL ÉRDEKÉBEN VIZUÁLIS KOMMUNIKÁCIÓS MEGJELENÉS LÉTREHOZÁSA TÖBBFÉLE, ADEKVÁT TECHNIKÁVAL**

1. a helyzetek, történetek ábrázolása, dokumentálása során felhasználja a kép és szöveg, a kép és hang viszonyában rejlő lehetőségeket;
2. adott témát, időbeli, térbeli folyamatokat, történéseket közvetít újabb médiumok képírási formáinak segítségével ;
3. nem vizuális információkat (pl. számszerű adat, absztrakt fogalom) különböző célok (pl. tudományos, gazdasági, turisztikai) érdekében vizuális, képi üzenetté alakít.

## **KREATIVITÁS**

### **PROBLÉMAMEGOLDÁS ÉRDEKÉBEN RUGALMAS ÉS NYITOTT KÍSÉRLETEZÉS, TÖBBFÉLE MEGOLDÁS KERESÉSE**

1. adott téma vizuális feldolgozása érdekében problémákat vet fel, megoldási lehetőségeket talál, javasol, a probléma megoldása érdekében kísérletezik;
2. nem konvencionális feladatok kapcsán egyéni elképzeléseit, ötleteit rugalmasan alkalmazva megoldást talál.

A vizsga szóbeli részében a pedagógussal előre egyeztetett témában és módon készült, minimum 5 kreatív munka bemutatása és elemzése történik.

A vizsga írásbeli részében művészettörténeti ismereteiről ( a XX századig) és egyéb a vizualitást érintő, fő témakörökhöz kapcsolódó tudásáról ad számot a tanuló.